

Особливості організації контролю результатів навчання студентів

Однією з найважливіших складових навчального процесу є контроль результатів навчання. Контроль – це співвідношення досягнутих результатів із запланованими цілями навчання. При його здійсненні має діяти ланцюговий зв'язок: мета навчання – процес – результат – наступна мета [3, 113].

У традиційній школі навчання розглядалось як інформаційно-репродуктивний процес, а контроль застосовувався переважно для встановлення показників досягнутого. У сучасній вищій школі останнім часом відбувається втілення ідей гуманізації та демократизації освіти. Навчання перш за все розглядається як творчий розвиток особистості студента. Відповідно до цього контроль результатів навчання повинен мати максимально об'єктивний характер, бути диференційованим та різноманітним. Перевірка знань студентів повинна давати відомості не тільки про правильність чи неправильність кінцевого результату виконаної діяльності, але й про саму навчальну діяльність: чи відповідає її форма даному етапу засвоєння знань [3, 114].

Основним в організації контролю є забезпечення його органічного входження в усі сфери процесу навчання. Контроль має бути організований таким чином, щоб забезпечувалась індивідуальна робота викладача з кожним студентом із врахуванням його індивідуальних особливостей. Перевірку та диференційоване оцінювання знань потрібно здійснювати систематично (при завершенні вивчення кожної теми з кожного предмету), протягом усього періоду навчання студента у закладі вищої освіти. Кафедри та викладачі повинні дотримуватись загальнодержавних стандартів оцінювання знань. Результати контролю мають доводитись до відома студентів.

Так званий *поточний* контроль (проводиться в процесі вивчення певної теми) дозволяє бачити становлення вмінь та навичок, при потребі вносити корективи у навчальну діяльність. На певному етапі навчання (при завершенні вивчення теми або модуля) проводиться *рубіжний* контроль. Вивчення дисципліни завершує *підсумковий* контроль, який встановлює відповідність рівня і якості підготовки студента вимогам сучасних освітніх стандартів.

За формою проведення контроль поділяють на фронтальний, груповий, індивідуальний та комбінований.

Фронтальний контроль передбачає опитування, при якому кожне запитання сформоване, як правило, за невеликим обсягом матеріалу. Також фронтальний контроль може здійснюватись у письмовій формі [2, 71]. Ця форма контролю дозволяє за короткий час здійснити перевірку знань значної кількості студентів, а також поєднати перевірку з повторенням і закріпленням пройденого матеріалу. Але ґрунтовно перевірити знання кожного студента при цьому не завжди можливо.

Груповий контроль застосовується для перевірки навчальної роботи групи студентів. Вони отримують певне колективне завдання на семінарі чи в процесі позаурочних занять. Запитання задаються студентам цієї групи, але в обговоренні приймають участь й інші студенти.

Індивідуальний контроль використовують для докладної та всебічної перевірки знань окремих студентів. Приймаються до уваги докладність і усвідомлений характер відповіді, логічність викладення, доказовість висунутих положень, уміння застосовувати засвоєні знання. З цією метою можуть задаватись додаткові і навідні запитання. Індивідуальне опитування не повинне бути шаблонним, оскільки у цьому випадку контроль втрачає елемент несподіванки, що має важливе значення для забезпечення систематичної підготовки студентів до занять.

Комбінований контроль - це поєднання індивідуального, фронтального і групового контролю. Комбінований контроль дає можливість одночасно опитати велику кількість студентів за невеликий проміжок часу. При цьому один студент може відповідати усно, кілька - готуватися до відповіді, виконуючи на дошці певні завдання, а інші в цей час виконують індивідуальні письмові чи практичні завдання.

Також можна використовувати наступні форми контролю. *Вхідний (попередній)* контроль доцільний, якщо успішне вивчення певної теми залежить від ступеня засвоєння понять та термінів, що розглядалися на попередніх етапах навчання. *Відтермінований* контроль проводиться по проходженню тривалого часу після вивчення навчального матеріалу з метою виявлення ґрунтовності засвоєння знань, вмінь та навичок [2, 75-76]. Важливим підвидом контролю є перевірка домашніх завдань.

Викладач повинен використовувати не тільки загальноприйняті форми контролю, але і систематично винаходити та впроваджувати свої..

Майже всі форми контролю можна урізноманітнити використанням тестів – письмових або комп'ютерних. Педагогічний тест – це інструмент оцінювання результатів навчання студентів, котрий складається з системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, обробки та аналізу результатів [1, 534].

Отже, використання різних форм систематичного контролю знань і умінь студентів дозволяє підвищити якість навчання та зацікавленість студентів у вивченні дисципліни.

Література

1. Косяк В.І. Комп'ютерне тестування як метод контролю результатів навчання іноземних студентів підготовчого відділення основам інформатики та обчислювальної техніки / В.І. Косяк // Молодий вчений. – 2016. - №4(31). – С. 534-537.
2. Паладьєва А. Форми контролю мовної компетентності студентів на заняттях з іноземної мови за фаховим спрямуванням / А. Паладьєва // Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2015. - №12. – С. 69-76.
3. Синовєрська О.Б. Контроль знань студентів науково-педагогічному процесі/ О.Б. Синовєрська // Медична освіта. – 2012. - №2(18). – С. 113-115.